

Jiří Glet

CO MOŽNÁ NEVÍTE

o Jihočeském kraji

Co možná nevíte o Jihočeském kraji
Jiří Glet

1. vydání
vydáno v listopadu 2018 jako 79. publikace
vydal Pavel Kohout (www.kknihy.cz)

ISBN 978-80-7570-121-3 (epub)

ISBN 978-80-7570-122-0 (mobi)

ISBN 978-80-7570-123-7 (pdf)

Více informací o této sérii sledujte na:

www.knihy.cz/conevite/

OBSAH

Úvod	5
Okres České Budějovice	7
Okres Český Krumlov	21
Okres Jindřichův Hradec	33
Okres Písek	45
Okres Prachatice	54
Okres Strakonice	64
Okres Tábor	70

ÚVOD

V druhém dílu o zajímavostech a kuriozitách z českých měst se vydáte do Jihočeského kraje. Každé město má své zvláštnosti a kuriozity. Jsou v nich zajímavé historické stavby, muzea a galerie, městské hrady, zámky a tvrze, botanické a zoologické zahrady. Najdete zde rovněž novodobé turistické atrakce pro rodiny s dětmi, jako například muzea s expozicemi určenými pro děti, aquaparky a dobře zařízená dětská hřiště. Nejen to. V okolí našich historických měst najdete mnohé hrady a zámky, zajímavou lidovou architekturu, hory, skály, jeskyně, rybníky, jezera, přehrady a další přírodní zajímavosti. Text této knihy nebude tedy zaměřen na strohý popis všech historických památek ve městech, ale právě na tyto turistické zajímavosti a kuriozity.

U některých známých jihočeských památek, jako například zámku Hluboké nad Vltavou, hradu Nové Hrady a zámku Červené Lhoty je podrobnější text než v této knize uveden v mém prvním dílu turistického průvodce.

Jihočeský kraj patří k nejkrásnějším a nejpřitažlivějším oblastem České republiky. Divoké hvozdy, tajemná mystika idylických zákoutí, neopakovatelné kouzlo jihočeských řek Vltavy, Lužnice a Otavy, Lipenské přehrady a četných rybníků, poutavé přírodní scenérie a množství historických a kulturních památek, to všechno najdete v jižních Čechách.

Na venkově je celá řada půvabných staveb ve stylu jihočeského lidového baroka a můžete taky obdivovat zadumanou krásu jihočeských blat, kraj bažinatých luk, mokřin a rašelinišť, nebo Šumavu a šumavské lesy.

Některé turistické cíle, zejména hrady, zámky a tvrze, jsou také podrobně popsány v mých e-knihách turistických průvodců.

SÉRIE E-KNIH TURISTICKÝCH PRŮVODCŮ

[HTTP://PRUVODCE.KKNIHY.CZ](http://pruvodce.kknihy.cz)

OKRES ČESKÉ BUDĚJOVICE

České Budějovice

České Budějovice, hlavní město Jihočeského kraje a zároveň největší město jižních Čech, bylo založeno v roce 1265 na soutoku řek Vltavy a Malše českým králem Přemyslem Otakarem II., aby se v celém regionu posílil vliv českých panovníků. Jeho středověký půdorys je dodnes zachován v původní podobě a tvoří jej síť pravoúhle se protínajících ulic se čtvercovým náměstím, jedním z největších v Evropě.

České Budějovice postupně získávaly všechna privilegia královských měst, například právo mílové, tržní, cesty, skladu, celní a várečné. Císař Karel IV. pak významně rozšířil právo cesty a to tak, že všichni kupci putující jižními Čechami z Moravy, Rakouska nebo Bavorska, museli se svým zbožím zavítat do Českých Budějovic.

V průběhu staletí České Budějovice vyrostly na jedno ze stavebně a historicky nejceněnějších měst v naší zemi. K velkému úpadku města došlo za třicetileté války, kdy počet obyvatel klesl na pouhou čtvrtinu.

K novému rozvoji města dochází v roce 1751, neboť České Budějovice se stávají sídlem nově zřízeného Českobudějovického kraje. V letech 1825 až 1832 byla postavena první evropská kontinentální koněspřežná železnice, spojující České Budějovice s rakouským Lincem, která přepravovala nejenom zboží, ale i osoby. V roce 1847 zde zakládá vídeňská firma Hardtmund podnik na výrobu tužek a keramického zboží. Koncem 19. století byl ve městě založen Český akciový pivovar, dnešní proslulý Budějovický Budvar, vyvážející pivo do mnoha zemí světa.

Náměstí Přemysla Otakara II.

Náměstí Přemysla Otakara II. je vynikající architektonický celek. Náměstí má čtvercový půdorys o straně 133 m a je jedním z největších v Evropě. Nejenom po obvodu náměstí, ale i ve všech přilehlých ulicích se zachovaly domy s loubím, což nemá ve střední Evropě obdobu. Domy jsou většinou gotického nebo renesančního původu s četnými gotickými portály, renesanční výzdobou a arkádami.

Na jihozápadním rohu náměstí stojí honosná barokní radnice se třemi věžemi. Uprostřed náměstí najdete barokní Samsonovou kašnu s motivem hrdiny zápasícího se lvem. A ještě jedna turisty vyhledávaná zajímavost. Jen několik kroků od kašny se v dlažbě zachoval valoun s vyrytým křížkem, zvaný Bludný kámen, údajně na místě středověké šibenice. Podle pověsti zbloudí každý, kdo Bludný kámen překročí po desáté hodině večerní a bude městem bloudit až do rána.

Jen kousek od náměstí v ulici U Černé věže jistě nepřehlédnete 72 m vysokou goticko – renesanční Černou věž, která bývala strážní věží a zvonící. Černá věž je veřejnosti přístupná a je odtud pěkný pohled na město a půvabnou okolní krajinu.

Katedrální chrám sv. Mikuláše stojí nedaleko Černé věže. Původně to byla gotická stavba, později byl chrám barokně přestavěn. Katedrála je vyzdobena barokním zařízením a na hlavním oltáři je umístěn barokní obraz sv. Mikuláše od malíře Jiřího Bachmana. V chrámu jsou uloženy ostatky sv. Auraciána, patrona města.

Na Piaristickém náměstí stojí komplex budov dominikánského kláštera. Jeho součástí je taky klášterní Bílá věž a gotický cihlový chrám Obětování Panny Marie. Chrám je vyzdobený středověkými nástěnnými malbami, zachovaly se taky barokní lavice a varhany a rokoková kazatelna. Hlavní oltář, osazený vzácným obrazem Panny Marie Budějovické, je cílem mnoha zbožných poutníků. Klášterní budovy si

zachovaly gotickou křížovou chodbu, jejich původní gotický vzhled však změnila pozdější barokní přestavba.

V Biskupské ulici, poblíže soutoku Vltavy a Malše, stojí barokní komplex budov biskupské rezidence s biskupskou zahradou. Budovy postavili piaristé pro své gymnázium a od roku 1785 zde sídlí biskup českobudějovické diecéze.

V Krajinské ulici stojí masné krámy, renesanční stavba s empírově upraveným průčelím. Císař Karel IV. přikázal odstranit prodej masa z tržiště a soustředit je do tržnice – masných krámů. České Budějovice patří k těm málo městům, kde se masné krámy zachovaly a v současné době se v nich provozuje restaurace.

Za dominikánským klášterem se podél slepého ramene Malše částečně zachovaly městské hradby se Solní brankou, půlkruhovou baštou Otakarkou a hradební věží zvanou Železná panna, která dostala svůj název podle středověkého mučícího nástroje. V současné době zde byla zřízena restaurace. Další součástí městského opevnění byla též Rabštejnská věž v Panské ulici, ve které si můžete prohlédnout sbírku historických zbraní.

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích má sídlo v novorenesanční budově v Dukelské ulici. V muzeu jsou umístěny expozice věnované přírodě a pravěku jižních Čech, středověku a době husitské. Dále jsou zde umělecko – historické sbírky, sbírky uměleckého kovářství a zámečnictví. Muzeum ze svých bohatých sbírek pořádá každoročně řadu krátkodobých tematických výstav.

Muzeum koněspřežky v Českých Budějovicích

V původním strážním domku koněspřežky z roku 1828 v Mánesově ulici jsou umístěny expozice zachycující historii a památky koněspřežní železnice na území města Českých Budějovic.

Jihočeské Motocyklové muzeum v Českých Budějovicích

V gotické budově bývalé městské zbrojnice a později Solnice či Malé Solnice, s vysokým stupňovitým štítem na Piaristickém náměstí, má sídlo Jihočeské Motocyklové muzeum. Návštěvníci si zde mohou prohlédnout okolo stovky krásných historických motocyklů.

Budějovický Budvar v Českých Budějovicích

V Českých Budějovicích v ulici Karoliny Světlé se taky vyrábí světoznámé pivo značky Budvar. V tomto pivovaru je rovněž umístěna muzejní expozice. Areál pivovaru si mohou návštěvníci prohlédnout po předchozí domluvě. Návštěvníci se zde mohou seznámit s postupem výroby světoznámého piva Budějovického Budvaru, prohlédnout si vystavené technické památky a zúčastnit se ochutnávky piva. K výrobě světově proslulého piva se používá kvalitní voda čerpaná z artézských studní hlubokých více než 300 m, dále pak hanácký ječmen a žatecký chmel.

V Českých Budějovicích v ulici Lidické má sídlo Budějovický měšťanský pivovar, spadající pod Budějovický Budvar, ve kterém se vaří velmi kvalitní pivo Samson.

České Budějovice jsou nejenom starobylé město s množstvím historických a kulturních památek, ale taky správním, kulturním a průmyslovým centrem jižních Čech.

Týn nad Vltavou

Na pravém břehu řeky Vltavy vyrostla již v 10. století tržní osada zvaná Nový Týn. Výhodná poloha při brodu přispěla k tomu, že se Týn stal křižovatkou obchodních cest a roku 1406 je uváděn jako město. Ve městě byl postaven gotický hrad.

Týn nad Vltavou se stal překladištěm soli, která se přivážela po Zlaté stezce z alpských zemí. Město dobře prosperovalo díky tomu, že zde v roce 1592 byla zřízena solnice a sůl dopravována přes Šumavu na povozech se zde nakládala na vory a plavila dál po řece do Prahy. V roce 1609 dokonce císař Rudolf II. povyšuje Týn nad Vltavou na město královské. Za třicetileté války však dochází k značnému úpadku města, které bylo několikrát vydrancováno a vypáleno. Zdejší hrad byl rozboren a dnes se z hradu zachovaly toliko zbytky valů a příkopů a klenutý kamenný most.

V 18. století dochází k pozvolnému vývoji řemeslné výroby a ve městě se stavějí říční lodě a vory. Týn nad Vltavou se stává centrem vorařství až do poloviny 19. století.

Ve městě se narodil významný básník národního obrození Antonín Jaroslav Puchmajer, který kolem sebe seskupil první novočeskou básnickou skupinu.

Týnský hřbitov je místem posledního odpočinku další významné osobnosti národního obrození, loutkaře Matěje Kopeckého.

Zámek v Týnu nad Vltavou

Na náměstí Míru najdete zámek, bývalou arcibiskupskou rezidenci. Zámek je barokní dvoupatrovou budovou, zdobenou nad vchodem arcibiskupským znakem. Zámek je sídlem Městského muzea, ve kterém si například můžete prohlédnout expozice věnované plavectví, stavbám

lodí, vorařství, ale taky loutkářství a hrnčířství. Jsou zde uchovány rovněž archeologické nálezy a cechovní památky. Poblíž zámku stojí radnice s podloubím, původně renesanční stavba s bohatou rokokovou štukovou výzdobou.

Kostel sv. Jakuba byl původně gotickou stavbou, později byl přestavěn v barokním slohu. Na levém břehu Vltavy stojí zajímavá budova barokní solnice, která později sloužila jako loděnice.

Dobrá voda u Českých Budějovic

V obci Dobré vodě bývaly lázně. V jejím okolí se těžilo stříbro, zlato a pyrit. Vynikající památkou vrcholného baroka je poutní kostel Panny Marie Bolestné od předního architekta K. I. Dienzenhofera, zdobený freskami barokního mistra V. V. Reinera a bohatou štukovou výzdobou. Je odtud pěkný pohled na Českobudějovicko a lze dohlédnout až k Šumavě.

Zámek Hluboká nad Vltavou

Městečko Hluboká nad Vltavou je neodmyslitelně spjata s novogotickým zámkem. Původně gotický královský hrad byl v průběhu dalších staletí přestavěn na renesanční a barokní zámek. V 19. století proběhla romantická přestavba zámku do dnešní podoby. Vzorem pro novou stavbu zámku Hluboká byl anglický královský zámek Windsor.

Zámek Hluboká je dvoupatrovou budovou na půdorysu protáhlého pětiúhelníku se dvěma nádvořími a velkou věží. Stavbu doplňují různé arkýře, střílny, cimbuří a další detaily novogotické architektury.

Monumentální romantický zámek na protáhlém hřebeni, který bývá v noci nasvícen, je dobře viditelnou dominantou celého kraje. Zámek je považován za nejkrásnější obytné panské sídlo v Čechách. Dobové